



EDELÉNYI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA KISTÉRSÉGI HIVATALA

3780 Edeleny, István király útja 52.

Tel.: 48/524-100 ■ Fax: 48/524-112

e-mail: kisterseg@edeleny.hu

website: www.edeleny.hu

ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

**Balajt Községi Önkormányzat
falugondnoki szolgálatának
ellenőrzéséről**

2008. augusztus

<u>Az ellenőrzést végző szerv:</u>	Edelényi Kistérség Többcélú Társulása 3780 Edelény, István király útja 52.
<u>Az ellenőrzött szerv:</u>	Balajt Községi Önkormányzat
<u>Jogszabályi felhatalmazás:</u>	A helyi önkormányzatokról szóló többször módosított 1990. évi LXV. törvény 92. §-a
<u>Az ellenőrzés tárgya:</u>	Balajt Községi Önkormányzat falugondnoki szolgálatának elszámolásai
<u>Az ellenőrzött időszak:</u>	2007. január 1-jétől 2007. december 31-ig
<u>A helyszíni ellenőrzés időtartama:</u>	2008. július 22. - augusztus 12.
<u>Az ellenőrzés célja:</u>	Annak megállapítása, hogy a falugondnoki szolgálat feladatellátása megfelel-e a szakmai, a pénzügyi és a jogi szabályozásnak, illetve a belső szabályzatokban foglaltaknak
<u>Az ellenőrzés típusa:</u>	Pénzügyi és szabályszerűségi ellenőrzés
<u>Az ellenőrzés módszere:</u>	Szűrópróbaszerű
<u>Jogszabályi hivatkozás:</u>	
Szja. tv.	1995. évi CXVII. törvény. a személyi jövedelemadóról
Ötv.	1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Mt.	1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
Kjt.	1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
Ámr.	217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről
Ber.	193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről
Vhr.	249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól
89/1988. (XII. 20.) MT. rendelet	a közúti közlekedési szolgáltatásokról és a közúti járművek üzemen tartásáról
2/2006. (IV. 14.) ICsSzEM rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet módosításáról
60/1992. (IV. 1.) Korm. rendelet	a közúti gépjárművek, az egyes mezőgazdasági, erdészeti és halászati erőgépek üzemanyag- és kenőanyag fogyasztásának igazolás nélkül elszámolható mértékéről
1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről
188/1999 (XII. 16.) Korm. rendelet	a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a falugondnoki szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről

Ellenőrzés megállapításai

Az Ötv. 1.§ (4) bekezdése alapján a helyi önkormányzat önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabályt nem sért. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskör ellátását.

Balajt Községi Önkormányzat fenntartásában működő Falugondnoki Szolgálat 2000. szeptember 15. napjától Balajt község közigazgatási területén látta el feladatát. A szolgálat működési engedéllyel rendelkezett (száma:03-9516-2/2000.), melyet Edelény Városi Önkormányzat Jegyzője határozatlan időre szólóan adott ki, s 2000. október 21-én emelkedett jogerőre, azonban az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatában nem rögzítették önként vállalt feladatként a Falugondnoki Szolgálat ellátását.

A 188/1999. (XII. 16.) Kormányrendelet 14. § (3) és (5) bekezdése értelmében az állami fenntartású, valamint normatív állami hozzájárulásban nem részesülő szociális intézmény esetében a működést engedélyező szerv az illetékes módszertani intézménynek, mint szakértőnek bevonásával – legalább 2 évenként – ellenőrzi, hogy a fenntartó az intézményt a működési engedélyben és a jogszabályokban foglaltak szerint működteti-e.

Ennek megfelelően 2007. június 12. napján Edelény Városi Önkormányzat Aljegyzője a körjegyzőségi hivatalban szakmai ellenőrzést folytatott le, melyről jegyzőkönyvet készítettek. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a Falugondnoki Szolgálat határozatlan idejű működési engedéllyel, a falugondnoki gépjármű 2007. augusztus 31-éig érvényes forgalmi engedéllyel rendelkezett, a falugondnok munkaköri leírását elkészítették.

Negatív megállapításként szerepelt, hogy a falugondnok nem rendelkezett a jogszabályban meghatározott képesítéssel, nem végezte el a külön jogszabályban meghatározott tanfolyamot és a fenntartó nem igazolta és csatolta be a tanfolyamra való jelentkezést. A Szakmai Program nem felelt meg a 2007. évben módosított 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet 5. §-ban foglaltaknak sem, így az módosításra szorult.

Ládbesenyő-Abod-Balajt Községi Önkormányzatok Körjegyzője 2007. július 12-én kelt levelében tájékoztatta Edelény Városi Önkormányzat Aljegyzőjét arról, hogy a falugondnok tanfolyamra való jelentkezését 2007. július 2-án megtették. Felhívta a figyelmet továbbá arra, hogy álláspontja szerint nem indokolt a Szakmai Program átdolgozása, mivel az 1/2000 (I. 7.) SzCsM. rendeletet a 2/2006. (IV. 14.) számú ICsSzEM. rendelet módosította és annak a 39. § (2) bekezdése azt mondja ki, hogy a hatályba lépést követő ügyekben kell alkalmazni.

A működési engedély a 10.030-7/2007. számú határozattal módosításra került, mivel Balajt Község Polgármestere írásban közölte, hogy a falugondnok személyében változás történt. A falugondnoki szolgálat ellátására foglalkoztatott személy a Nemzeti Család-, és Szociálpolitikai Intézet Képzési Központja által kiadott igazolás alapján a falugondnoki képzésre jelentkezett – a tanfolyamot várhatóan 2008. december 31. napjáig elvégzi -, így a szolgálat működését Edelény Városi Önkormányzat Aljegyzője 2008. december 31. napjáig határozott időre engedélyezte.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény és a Falugondnoki Szolgálat működésének engedélyezéséről, továbbá a szociális vállalkozás engedélyezéséről szóló 188/1999 (XII. 16.) Kormányrendelet 2. számú mellékletében foglalt szempontok szerinti és a 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet 39. § (5) bekezdésének megfelelő **Szakmai Programot** elkészítették, melyet a 42/2005. (IV. 27.) számú Önkormányzati határozattal fogadtak el.

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 39. § (6) bekezdése szerint a szakmai programhoz mellékleként csatolni szükséges a falugondnoki szolgáltatás bevételeinek, kiadásainak - már működő szolgálat esetén a tárgyévi - tervezett alakulását, melynek az Önkormányzatnál nem tettek eleget.

A falugondnok által ellátandó szolgáltatási feladatokat és azok mértékét az Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2000. (VII. 26.) számú rendelete szabályozta. A rendelet az 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet 39. § (1)-(2) bekezdéseinek megfelelően tartalmazta az alap és kiegészítő feladatok körét.

A 7/2000. (VII. 26.) számú Önkormányzati rendeletet módosította az 5/2005. (VI. 01.) Önkormányzati rendelet, mely szerint a falugondnoki szolgáltatás körébe tartozó alapellátási feladatokat a fenntartó térítésmentesen biztosítja, valamint a nem falugondnoki szolgáltatás keretébe tartozó ellátások esetében a fenntartó határozattal dönt arról, hogy az igénybevétel ellenértékéeként az igénybevevők milyen mértékű díjat kötelesek megfizetni.

2002. október 31-én Balajt Község Önkormányzata Támogatási Szerződést kötött az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztériummal, melynek keretében az Önkormányzat 4.000.000.- Ft vissza nem térítendő támogatást kapott a falugondnoki gépjármű cseréjére. A szállító GKUJ 00134. sorszámú számlája alapján 2003. 06. 04-én kiegyenlítették az OPEL VIVARO személygépjármű vételárát 5.850.580.- Ft összegben, melyet a 065/2003. számú bankszámla kivonat igazol; így a gépjármű vásárlása a támogatás mellett 1.850.580.- Ft önkormányzati önrész biztosításával valósult meg. A polgármester 2003. május 29-én kelt levelében tájékoztatta az Egészségügyi Szociális és Családügyi Minisztériumot a falugondnoki gépjármű beszerzéséről, valamint mellékleként elküldte a beszerzésről szóló számlát. A támogatási szerződés 4. pontja alapján a beszerzett gépjármű kizárólag a falugondnoki személygépkocsi cseréjére használható, **mely támogatási cél nem valósult meg**, mivel a gépjárművek működtetésével kapcsolatos dokumentumokból megállapítható, hogy a falugondnoki szolgálat ellátásához továbbra is általában a régi MITSUBISHI TRANSPORTER L300 típusú gépjárművet használták. Az önkormányzat a Falugondnoki Szolgálat működését engedélyező részére sem jelentette be a feladatot ellátó gépjármű változását. Az újonnan vásárolt OPEL személygépkocsit a vizsgált időszakban (2007. év) túlnyomórészt a polgármester – nem a Falugondnoki Szolgálat ellátása céljából – használta, a kiállított menetlevelek közül csak 14-en szerepelt a falugondnok neve a gépjármű vezetőjeként. A nem rendeltetésszerű felhasználás következtében a Támogatási Szerződés 11. és 12. pont b) bekezdése alapján a Támogató elállhat a szerződéstől, azaz kötelezhető az Önkormányzat a támogatási összeg jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegének visszafizetésére. Az OPEL gépjármű menetlevelein nem igazolták a gépjármű hivatalos célú használatát sem, azaz a magáncélú használat nem kizárható, térítési díj beszedésére azonban nem került sor.

Gépjármű útnyilvántartásként „**személygépkocsi menetlevél**” elnevezésű nyomtatványt vezettek. A MITSUBISHI gépjármű esetében a falugondnok a menetleveleket eseményszerűen, de néhány esetben nem megfelelő adattartalommal vezette, mivel nem tüntette fel a kezdés és a befejezés időpontját. A falugondnoki gépjármű igénybevételének célját a falugondnok nem a menetlevélen, hanem egy külön füzetben rögzítette, melyből kiderült, hogy rendszeresen végeztek olyan szolgáltatásokat, amelyek nem a falugondnoki szolgáltatás körébe tartozó alapellátások voltak, így a Községi Önkormányzat falugondnoki szolgálatról szóló rendelete alapján térítésköteles szolgáltatásnak minősültek. Ebben az esetben a rendelet szerint a szolgáltatás fenntartójának kell határozatban dönteni a szolgáltatás igénybevevője által fizetendő díjról, mely nem történt meg.

Ennek ellenére a vizsgált időszakban (2007. év) négy alkalommal történt térítés ellenében szolgáltatás igénybevétele összesen 15.050.- Ft értékben az alábbiak szerint:

- 2007. 02. 01. szállítás (1616729 sz. pénztárbizonylat) 8.000.- Ft
- 2007. 07. 09. szállítás (1616757 sz. pénztárbizonylat) 2.100.- Ft
- 2007. 07. 11. szállítás (1616758 sz. pénztárbizonylat) 2.100.- Ft
- 2007. 09. 24. szállítás (1616773 sz. pénztárbizonylat) 2.850.- Ft
- **Összesen: 15.050.- Ft**

A térítési díjakat a szolgáltatást igénybevevők a házipénztárba fizették be, mely befizetésről csak bevételi pénztárbizonylatot állított ki a pénztáros, számlát vagy adóigazgatási azonosításra alkalmas nyugtát nem.

Több térítésköteles szolgáltatással kapcsolatban a térítési díj megállapítására, valamint beszedésére nem került sor. Az ellenőrzés a falugondnok által vezetett füzetből a 2007. év április és május hónapjára vonatkozóan szűrőpróbaszerű ellenőrzést végzett és az alábbi nem a falugondnoki szolgálat alapellátási feladatai közé tartozó elvégzett szolgáltatásokat gyűjtötte ki:

- 2007. 04. 13. terményszállítás (25 km)
- 2007. 04. 18. asztal, székszállítás
- 2007. 04. 20. korpa, cement mész szállítás
- 2007. 04. 25. íróasztal szállítás
- 2007. 04. 27. korpa, búzaszállítás,
- 2007. 04. 27. búza, kukoricaszállítás
- 2007. 04. 27. hízótáp, korpa, búza nyúltáp szállítás
- 2007. 04. 27. búza, kukorica, cement, mész, virág, virágföldszállítás
- 2007. 05. 02. fürdőkádszállítás
- 2007. 05. 04. búza, kukorica, cement, gipsz, búza kutyatáp, malactáp szállítás
- 2007. 05. 10. vakoló habarcs, mézszállítás

A vezetett füzetből nem állapítható meg, hogy honnan-hová történtek a szállítások, valamint nem került feltüntetésre a kilométeróra állása sem, ezért e nyilvántartás nem volt alkalmas a szolgáltatásért fizetendő díj megállapítására.

A MITSUBISHI gépjármű menetlevelein 6 esetben előfordult, hogy a nyitó kilométeróra-állás 2 km-el eltért az előző menetlevélen szereplő záró óraállástól, de a nyitó és az előző záró állomásként is Balajt volt feltüntetve. Ennek következtében összesen 12 km nem került dokumentálásra.

2007. 10. 17-ei keltezéssel megbízó levelet készítettek, melyben a pénzügyi előadót bízták meg az OPEL gépjármű használatával 2007. október 17-től 2007. október 23-áig terjedő időszakra. Ezen időszak alatt a menetleveleket nem megfelelő adattartalommal vezették, mivel több állomáshelynél nem tüntették fel a kilométeróra-állást, több menetlevélre nem vezették rá a gépkocsivezető nevét, valamint a gépkocsi rendszámát. Ennek következtében összesen 109 km-t nem megfelelően dokumentáltak. Az OPEL gépjármű menetleveleire nem került felvezetésre a használat célja, így a hivatalos célra történő használat nem bizonyítható, azaz a térítési díj fizetési kötelezettség fennállt, melyet azonban nem teljesítettek.

A 2007. 02. 02-án kiállított A066013 számú menetlevélből megállapítható, hogy 09⁵⁵ –től 20³⁰ –ig összesen 313 km-en keresztül olyan személy vezette a járművet, aki nem áll

alkalmazásban az Önkormányzatnál, melyből szintén feltételezhető, hogy magáncélú használat történt. Ennek ellenére térítési díj beszedésére nem került sor.

A Pénzkezelési Szabályzatban, illetve önkormányzati határozatban rögzíteni szükséges a térítési díj befizetésének szabályait is, melyet célszerű úgy kialakítani, hogy a díjat a szállítást követően utólag, a fuvarlevélen rögzített, megtett kilométer alapján kelljen megfizetni az önkormányzat házipénztárába a szállítást követő első munkanapon. A fuvarlevélen szerepeltetni kell a térítési díj kiszámításának módját, valamint a szolgáltatást igénybe vevő aláírását, mellyel elismeri tartozását az önkormányzat felé. A befizetett térítési díjról az önkormányzatnak számlát, vagy adóigazgatási azonosításra alkalmas nyugtát kell kiállítania. Rögzíteni szükséges továbbá a Pénzkezelési Szabályzatban a térítésköteles szolgáltatásokkal kapcsolatos, a pénzkezelő helyen történő pénzkezelési szabályokat is.

A 89/1988. (XII. 20.) Mt. Rendelet 23/B § (2) bekezdése értelmében amennyiben térítés ellenében közúti közlekedési szolgáltatást végeznek, a menetlevél és a fuvarlevél szigorú számadású okmányoknak minősül, azt eseményszerűen kell vezetni. A felhasznált vagy rontott okmányokat sorszám szerint, hiánytalanul, a bizonylatokra vonatkozó szabályok szerint kell megőrizni.

Az ellenőrzés javasolja, hogy a szabad kapacitás kihasználása érdekében végzett, nem a falugondnoki szolgálat alapellátási feladatai közé tartozó szolgáltatások térítési díjait külön határozatban évente állapítsák meg, valamint a térítési díjakat megfelelően szedjék be, ellenkező esetben az Önkormányzatnak a magáncélú használat miatt cégautóadó fizetési kötelezettsége keletkezik.

Az Szja. tv. 70. §-a alapján a kifizetőnek cégautóadót kell fizetnie, ha megállapítható a cégautó magáncélú használata. A törvényi meghatározás szerint magáncélú használatnak minősül, ha bármely körülmény, vagy dokumentum, így különösen a tárolás helye, az irányadó belső szabályzat, szerződés, illetve az útnyilvántartás, vagy menetlevél alapján megállapítható, hogy akár állandó, akár eseti jelleggel a kifizető tevékenységével összefüggő (üzleti, hivatali stb.) használatról függetlenül személyes célra is használják, illetve használhatják a cégautót a magánszemélyek. A magáncélú használat kizárására utaló körülmények, dokumentumok megléte esetén is csak akkor mentesül – a fő szabály szerint – a kifizető a cégautóadó fizetési kötelezettség alól, ha útnyilvántartással, vagy az útnyilvántartást helyettesítő menetlevelekkel hitelt érdemlően bizonyítani tudja, hogy az adott hónapban magáncélból nem használták a gépkocsit. A cégautóadó havonta fizetendő mértéke a gépjármű korától és beszerzési értékétől függően 3.000.- Ft-tól 112.000.- Ft-ig terjedhet.

Az önkormányzatoknál a Vhr 8. § (4) bekezdés c) pontja szerint a számviteli politika részeként el kell készíteni a rendszeresen végzett termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás tekintetében az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzatot, figyelembe véve az Ámr. vonatkozó szabályait is, melynek az önkormányzatnál nem tettek eleget.

Az ellenőrzés felhívja a figyelmet arra, hogy amennyiben a falugondnoki gépjárművel térítés ellenében közúti áru fuvarozást, illetve személyszállítást végeznek, az már a 89/1988 (XII. 20.) MT rendelet 2. § (1) bekezdése alapján közúti áru fuvarozási, illetve személyszállítási szolgáltatásnak minősül, amit csak az erre vonatkozó hatósági engedély birtokában szabad végezni, azonban az önkormányzat ilyen engedéllyel nem rendelkezett, mely a Közlekedési Hatóság által bírságható. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az engedély nélkül végzett szolgáltatások ellenértékét az Önkormányzatnak ne kellett volna megtérítenie.

A 188/1999. (XII. 16.) Kormányrendelet 2/A. § (2) bekezdés c) pontja szerint Falugondnoki Szolgálat működése csak abban az esetben engedélyezhető, ha az engedélyezési kérelemhez csatolják a falugondnoki gépjárműre kötött CASCO biztosítási szerződés másolatát, ellenkező esetben a működést engedélyező szerv e rendelet 15. § a) pontja alapján legfeljebb 120 nap időtartamú határidő megjelöléssel felszólítja a fenntartót a hiányosság megszüntetésére. Ha az intézmény fenntartója a megjelölt határidőben nem intézkedik a szabályszerű működés megteremtése érdekében, úgy a működést engedélyező szerv az intézmény működési engedélyét visszavonja, és amennyiben működése ellátási érdekből indokolt, úgy feltételek előírása mellett ideiglenes működési engedélyt ad ki, vagy az intézmény működési engedélyét visszavonja, és kötelezi a fenntartót a szociális szolgáltatás abbahagyására.

Az Önkormányzat nyilvántartásaiból megállapítható, hogy a Falugondnoki Szolgálat ellátására használt MITSUBISHI gépjármű CASCO biztosítását 2007. évben nem fizették, így e gépjárműre érvényes biztosítással nem rendelkeztek, azonban a 2003. évben e feladat ellátására beszerzett OPEL gépjárműre – melyet azonban a működést engedélyező részére nem jelentettek be és a gyakorlatban nem látta el a Falugondnoki Szolgálatot – érvényes CASCO biztosítással rendelkeztek.

2007. január hónapban a falugondnok közcélú munkavállalóként látta el a feladatát, azonban mivel falugondnokot csak közalkalmazottként teljes munkaidőben lehet foglalkoztatni, ezért 2007. február 01-jétől közalkalmazottként foglalkoztatták.

A falugondnok heti 40 órában látta el a feladatát, a tényleges munkában töltött idő igazolásául **jelenléti ívet** vezetett, mely azonban nem volt összehasonlítható a menetleveleken feltüntetett munkavégzési időtartammal, mivel azokon a vezetési idő kezdetét és végét nem tüntette fel. A jelenléti íveken a napi 8 óra munkaidő dokumentálására került sor.

A falugondnok részére nem határozták meg, hogy feladatait kötetlen munkarendben végezheti, mely a feladatok rugalmasabb ellátását teszi lehetővé.

Az Mt. 140/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján a munkáltató köteles nyilvántartani a közalkalmazottak rendes és rendkívüli munkaidejével, ügyeletével, készenlétével kapcsolatos adatokat. Ezzel szemben e paragrafus (2) bekezdése szerint azzal a közalkalmazottal kapcsolatban, aki a munkaideje beosztását, vagy felhasználását maga jogosult meghatározni, nem kötelező vezetni az előbb említett nyilvántartást.

Az Mt. 127. § (1) bekezdése alapján rendkívüli munkavégzést csak a munkáltató és csak különösen indokolt esetben rendelhet el. E szerint rendkívüli munkavégzésre a munkáltató írásbeli, illetve szóbeli utasítására kerülhet csak sor, de rendkívüli munkavégzésnek számít az is, ha az elrendelésre jogosult személy tudomásul veszi, hogy a közalkalmazott túlmunkát végez és ez a munkáltató érdekében szükséges és indokolt.

„A munkahelyen a munkaidő lejártát követően történt tartózkodás önmagában nem szolgálhat a rendkívüli munkavégzés megállapítására. Ha azonban a közalkalmazott a többlet-munkaidőben **ellenőrzötten és igazoltan** végez túlóraengedély nélkül munkát, megalapozottan igényelheti annak a törvényben meghatározott díjazását.” (forrás: Dr. Cséffán József: *A Közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény és magyarázata 2008*)

Az ellenőrzés véleménye szerint a falugondnok kötetlen munkarend meghatározása esetén is vezethet egy olyan munkaidő nyilvántartást, melyből egyértelműen megállapítható a rendes és rendkívüli munkával töltött idő. A későbbi viták elkerülése érdekében azonban ezt a munkáltató részéről ellenőrizni és aláírással igazolni szükséges. Ilyen nyilvántartás hiányában a falugondnok rendkívüli munkavégzéshez kapcsolódó díjazást nem követelhet.

A falugondnok a szabadság kiírására „Szabadságedény” elnevezésű nyomtatványt használt. A szabadságedényeket a polgármester munkáltatóként egy esetben sem írta alá, ami szabálytalan.

A 0105260, valamint a 0105253 számú szabadságedény és a 905886, valamint a 395364 számú személygépkocsi menetlevél egybevetésével megállapítható volt, hogy 2007. 05. 16-án és 2007. 12. 21-én a falugondnok szabadsága alatt munkát végzett.

Az ellenőrzés felhívja a figyelmet, hogy az Mt. 134. § (6) bekezdése alapján a munkáltató a közalkalmazott már megkezdett szabadságát a működési körét közvetlenül és súlyosan érintő ok, vagy kivételesen fontos gazdasági érdeke miatt megszakíthatja. Ebben az esetben a szabadság alatti tartózkodási helyről a munkahelyre, illetőleg a visszautazással, valamint a munkával töltött idő a szabadságba nem számít be. A közalkalmazottnak a megszakítással összefüggő kárát, illetve költségeit a munkáltató köteles megtéríteni. A gyakorlatban szabálytalanul erre a két napra vonatkozóan nem érvénytelenítették a Szabadságedényeken kiírt szabadságot.

A falugondnok megfelelő kategóriájú **gépjárművezetői engedéllyel és munkaköri leírással** rendelkezett. Munkaköri leírása tartalmazta a munkavállaló részletes feladatait, hatáskörét, személyre szabott volt, a polgármester által aláírásra került, valamint a munkaköri leírásban foglaltak megismerését a munkavállaló aláírásával dokumentálta. A részletes feladatok között szerepeltek pénzkezeléshez köthető feladatok is (például gyógyszerkiváltás, melynek során a falugondnok a lakosoktól pénzt vesz át), ennek ellenére, a Pénzkezelési Szabályzat erre vonatkozóan szabályozást nem tartalmazott. Célszerű a falugondnok munkaköri leírásában foglaltakat a Szabályzattal összhangba hozni, azaz vagy a falugondnok által ellátott pénzkezelést kell szabályozni, vagy pedig a munkaköri leírásából kell törölni a pénzkezelési feladatokat.

Az ellenőrzés felhívja a figyelmet, hogy a falugondnok távolléte esetére szabályzatban rögzíteni kell a helyettesítés rendjét és a helyettes személyét, - mely szabályozást az Önkormányzatnál nem készítettek el, - valamint a gépjárműveket használó személy részére írásbeli meghatalmazást kell adni a gépjármű használatára vonatkozóan.

2007. december 29-én a falugondnok részére számla alapján munkaruha hozzájárulást fizettek 40.000.- Ft értékben az I1423288 számú kiadási pénztárbizonylaton. A kiadás az 514212 közalkalmazottak ruházati költségtérítése főkönyvi számlára került kontírozásra, a főkönyvi könyveléskor viszont az 5482 munkaruha, védőruha, formaruha, egyenruha főkönyvi számlára került könyvelésre a tétel.

Az Szja. tv. 1. számú mellékletének 8.24. pontja alapján a munkáltató által a munkavállalónak adott munkaruházi termék adómentes természetbeni juttatásnak tekinthető. E melléklet 9.2. pontja tartalmazza az adómentes körbe tartozó ruházati juttatásokat. Az adómentesség feltétele, hogy a munkavállaló olyan munkakörben dolgozzon, ahol munkaruha használata nélkül a munkavállaló egészsége veszélyeztetett, illetőleg a ruházat nagymértékű szennyeződése, gyors elhasználódása következne be, valamint a munkaruha olyan legyen, amely az adott munkakörben viselve a dolgozó egészségének védelmét, ruházatának megóvását szolgálja. A Kjt. 79.§ (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy a munkáltató meghatározza a munka- és formaruha juttatás feltételeit, vagyis a jogosító munkaköröket, az egyes ruhafajtákat, a juttatási időket, valamint a juttatás egyéb feltételeit. A Kjt. 79.§ (3) bekezdése alapján e szabályozásban rendelkezni kell a munkaruha használat utáni visszaszolgáltatásáról, illetve annak közalkalmazott részéről történő pénzbeli megváltásáról arra az esetre, ha a közalkalmazott jogviszonya a juttatási idő letelte előtt megszűnik. A

gyakorlatban e szabályozás hiányában az adómentesség feltételei nem teljesültek, azonban az adó és járulékfizetési kötelezettséget nem teljesítették.

Balajt Község Önkormányzata a vizsgált időszakra vonatkozó **Gépjármű Üzemeltetési Szabályzattal** nem rendelkezett, ezt csak 2008-ban készítették el, melyet a Képviselő-testület a 64/2008. (V. 28.) számú határozattal fogadott el és 2008. június 1-től léptetett hatályba.

A szabályzat tartalmazta:

- A gépjárműhasználattal kapcsolatos általános szabályokat
- Az üzemi használatú gépjárművek használatának rendjét
- A személyi használatú gépkocsik üzemeltetését
- Üzemanyag ellátást, elszámolást
- Saját tulajdonú személygépkocsi hivatalos célú használatának feltételeit
- Mellékletként az üzemanyag elszámoláshoz használt nyomtatványok mintáit

A szabályzat nem tartalmazta a gépjárművekre vonatkozó konkrét adatokat – így típusát, rendszámát, az alkalmazható normát, üzemanyag fajtáját, hengerűrtartalmat, alvázszámot stb.-

A falugondnok részére havonta **üzemanyag előleget** biztosítottak, azonban szabálytalanul jártak el, mivel az üzemanyag előleg felvételénél nem állították ki a kiadási pénztárbizonylatot, illetve a „Készpénzigénylés üzemanyag-előlegre” megnevezésű D. Sz. ny. 12-50/N. r. sz. számú nyomtatványt. Ez utóbbi nyomtatvány a kifizetési kérelmen és az igényelt összegén túlmenően tartalmazza az utólagos elszámolási kötelezettség előírását, a gépkocsi rendszámát, a várható teljesítményt, az elszámolás határidejét, az engedélyező aláírását, stb., melyek dokumentálására nem került sor.

A felvett üzemanyag-előleget egy külön füzetben vezetett nyilvántartásban dokumentálták, melyből megállapítható, hogy minden hónapban több alkalommal vett fel készpénzt a falugondnok, de csak a hónap végén az üzemanyag elszámoláskor vezették fel az üzemanyag költséget a pénztárbizonylatra, valamint a pénztárjelésre.

A Számv. tv. 165. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt bizonylati fegyelem megsértése miatt a házipénztár napi záróállománya szabálytalanul így nem a tényleges készpénzállományt tükrözte, azaz a nyilvántartott és a tényleges pénzkészlet között folyamatosan eltérés mutatkozott.

Az ellenőrzés felhívja a figyelmet, hogy a vezetett előleg-nyilvántartás nem megfelelő, mivel tartalmaznia kell az előleg felvétel időpontját, a kiadási pénztárbizonylat számát, a felvevő nevét, a felvett összeget, az elszámolás határidejét és tényleges időpontját, a ténylegesen felhasznált összeget, valamint a visszafizetés bevételi pénztárbizonylatának számát. Megjegyzésként célszerű feltüntetni a ténylegesen felhasznált összeg kifizetését igazoló pénztárbizonylat számokat is.

Az ellenőrzés felhívja a figyelmet, hogy az Szja tv. 72. § (4) bekezdés c.) pontja alapján a jövedelem megállapításánál nem kell figyelembe venni a kizárólag a kifizető tevékenységével összefüggésben a tevékenységet szolgáló eszköz megszerzése, szolgáltatás igénybevétele érdekében a 30 napot meg nem haladó időtartamra adott előleg, elszámolásra kiadott összeg utáni **kamatkedvezményt**, mely rendelkezést a 2007. 02. 06-tól adott előlegre, elszámolásra kiadott összegre kell alkalmazni. Mindezek alapján a 30 napot meghaladóan rendelkezésre bocsátott elszámolási előleget kamatkedvezmény miatti adó terheli, melyet munkavállaló esetében a magánszemélynek, egyébként a kifizetőnek kell megfizetni. A Pénzkezelési Szabályzatban rögzíteni kell az elszámolásra kiadott előleg visszafizetésének határidejét, melyet 30 napban érdemes maximálni.

Az ellenőrzés felhívja a figyelmet, hogy a Pénzkezelési Szabályzatban célszerű meghatározni, hogy ugyanazon a jogcímen további előleget, csak az előzővel való elszámolás esetén lehet kiadni. A vásárlásra kiadott előlegek esetében az elszámolási időszak végén a Számv. tv. 167. § (1) bekezdés g) pontja szerint összesítő bizonylat alkalmazásával célszerű elszámolni, ez esetben a számlák összértéke egy pénztárbizonylaton is kiadásba helyezhető.

Az **üzemanyag-elszámolás** szabályait a 60/1992. (IV. 1.) Kormányrendelet tartalmazza. E rendelet 2. § szerint a gépjárművek által felhasználható üzemanyag ellenértékét, vagy a rendelet 1. számú mellékletében, vagy az 1/A. számú mellékletében, továbbá – általánostól eltérő üzemeltetési mód esetén – a 2. számú mellékletben meghatározott korrekciós tényezőkkel módosított alapnorma, vagy a 4. §-ban meghatározott alapnorma-átalány és a meghatározott minőségű üzemanyag árának a szorzata adja.

Az 1. számú mellékletben fel nem tüntetett típusú, valamint az 1/A. számú melléklet alapján meg nem határozható alapnormájú, illetőleg a rendeletben meghatározottaktól eltérő fajtájú üzemanyaggal üzemelő gépjárművek esetében az alapnorma értékét a gyártó adatai, vagy az üzemanyag-fogyasztás mérése alapján szakértő állapíthatja meg.

A vizsgált időszakban a kiadott üzemanyag-előlegekkel kapcsolatban minden esetben készítették elszámolást, melyhez a D.Sz.ny 12-53/V.r.sz. számú „**Üzemanyag-előleg elszámolás**” elnevezésű nyomtatványt alkalmazták. A falugondnoki szolgálat ellátásához a MITSUBISHI L 300 TRANSPORTER típusú benzin hajtóanyaggal üzemelő, valamint néhány esetben az OPEL VIVARO típusú diesel hajtóanyaggal üzemelő személygépkocsit is használták. Az elszámolásoknál a MITSUBISHI gépjármű esetében 11,7 l/100 km, az OPEL gépjármű esetében 9,3 l/100 km üzemanyag normával számoltak. A MITSUBISHI gépjármű megtalálható a 60/1992. (IV. 1.) Kormányrendelet 1. számú mellékletében, mely szerint az alapnorma 11,7 l/km, tehát a gyakorlatban ennek megfelelően jártak el.

E gépjármű esetén a téli hónapokban alkalmazták a téli üzemeltetésre elszámolható korrekciós tényezőt is, mely a jogszabály szerint alapnorma alkalmazása esetében használható. Az ellenőrzés megállapította azonban, hogy a téli üzemeltetés 3%-os szorzóját nem megfelelően használták, mivel nem az alapnorma 3%-ának megfelelő üzemanyag értékét számolták el, hanem a megtett kilométer 3 ezrelékét vették figyelembe üzemanyag mennyiségként, mely nem felel meg a 60/1992. Kormányrendelet 2. § (1) bekezdésének a) pontjában, valamint a 2. számú mellékletében foglaltaknak

Az OPEL VIVARO gépjármű a rendelet 1. számú mellékletében nem szerepel, valamint üzemanyagnormája nem határozható meg az 1/A melléklet szerint sem, mivel nem tehergépkocsi, illetve nem autóbusz, valamint szakértőt sem vettek igénybe az alapnorma meghatározásánál, így a költségelszámoláshoz az alapnorma-átalány használható a Kormányrendelet 4. § (3) bekezdése alapján. E szerint az 1501-2000 cm³ hengerűrtartalmú gázolajüzemű személygépkocsik esetében az átalány 7 l/100 km, melytől a gyakorlatban használt norma értéke 33%-al magasabb volt. A jogszabály szerinti átalánnyal számolva 198,29 l túlfogyasztás adódik éves szinten, mely a számlák szerinti átlagárral számítva (198,29 l X 268,96 Ft/l) 53.332.- Ft; ezzel szemben az alkalmazott 9,3 l/100 km normával 4,62 l megtakarítás volt kimutatható 2007-ben. A vizsgált időszakban (2007. évben) az összes tankolt üzemanyag és az összes megtett kilométer alapján kiszámított átlagfogyasztás 9,25 l/100 km volt, ami az alkalmazott 9,3 l/100 km-es üzemanyag normán belüli, de meghaladja a jogszabály szerint alkalmazható 7 l/100 km-t.

Az Ámr. 2004. 01. 01-jétől hatályos 9. § (8) bekezdése előírja, hogy a költségvetési szervek tevékenységük során kötelesek a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeit is érvényesíteni, melynek ez esetben nem megfelelően tettek eleget.

Az üzemanyag-elszámolásnál a számlákon szereplő egységárak helyett az APEH által közzétett üzemanyag árral számoltak, mely szabálytalan, mivel ezt csak abban az esetben lehet alkalmazni, ha saját tulajdonban lévő személygépkocsi hivatalos használatáért kap a magánszemély költségtérítést. Az önkormányzat a tulajdonában lévő gépjármű fenntartási, karbantartási, javítási, valamint üzemanyag költségeit a Számv. tv. 165. § (1)-(2) bekezdéseinek, valamint a Vhr. 9. számú mellékletének a számlaosztályok tartalmára vonatkozó előírások 7. c) pontjának megfelelően kizárólag szabályszerűen kiállított számla alapján érvényesítheti.

A falugondnok az üzemanyag számlákat leadta az elszámolást végző ügyintéző részére, aki nem az alapján teljesítette a kifizetést, hanem szabálytalanul a norma szerinti mennyiség és az APEH ár alapján kiszámított összeget fizette ki üzemanyag költségként.

Az üzemanyag elszámoláshoz célszerű egy olyan nyomtatványt bevezetni, amely tartalmazza a menetlevél számát, kiadásának dátumát, a kilométeróra állását, a teletankolás napját, a tankolt mennyiséget, a tankolási értéket a számla alapján. E nyomtatványra rá kell vezetni az adott időszakban kiadott összes menetlevelet. A nyomtatványon fel kell tüntetni a záró és a nyitó kilométeróra állás közötti különbséget, az üzemanyagnormát, a norma szerint felhasználható üzemanyagot, a ténylegesen felhasznált üzemanyagot, a megtakarítást/túlfogyasztást literben. Összesíteni szükséges a számlák alapján ténylegesen kifizetett üzemanyag költséget, valamint célszerű feltüntetni a számlák szerinti átlagárát és az APEH által közölt üzemanyag árat is. Amennyiben a számla szerinti mennyiség kevesebb, mint az alpnorma szerinti mennyiség a kettő különbözetét megtakarításként ki lehet fizetni a gépjárművezetőnek (melynek szabályait a Gépjármű Üzemeltetési Szabályzatnak tartalmaznia kell). A megtakarítást személyi jellegű kiadásként, a számla szerinti értéket pedig üzemanyagköltségként kell elszámolni. A jogszabály szerint a megtakarítás értékét az APEH által közölt üzemanyag árral kell kiszámítani és csak abban az esetben lehet kifizetni, ha az üzemanyag mennyiségét alpnorma, vagy korrekciós tételekkel módosított alpnorma szerint határozták meg, tehát átalány esetében nem.

Az ellenőrzés javasolja előírni a menetlevelek naponta történő leadási kötelezettségét is nyilvántartás és ellenőrzés céljából, s minden gépjárműbe történő tankolás esetén teletankolást végezni, továbbá feltüntetni a menetleveleken a tankolás időpontjában mért kilométeróra állást. Mindezek alapján akár minden tankolás után megállapítható a jármű pontos fogyasztása, s megkövetelhető a jármű vezetőjétől a túlfogyasztás írásbeli jelzése, melynek kivizsgálási kötelezettségét is szükséges előírni a szerv vezetője részére. Túlfogyasztás esetén – amikor a számla szerinti mennyiség nagyobb, mint a norma szerinti mennyiség – szükséges szakértővel felülvizsgáltatni a gépjárművet, aki amennyiben szükséges új üzemanyagnormát állapít meg. Ebben az esetben is a számlák szerinti értéket kell elszámolni üzemanyag költségként a főkönyvi könyvelésben, azonban indokolatlan túlfogyasztás esetén elő kell írni a gépjárművezető részére a túlfogyasztás megtérítésének kötelezettségét, mely a 91323 alkalmazottak térítése bevételi előirányzatának teljesítése főkönyvi számlára könyvelendő.

Az Ámr. 136. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzati hivatalnál **utalványozásra** a polgármester vagy az általa írásban felhatalmazott személy jogosult. A vizsgált időszakban a falugondnoki szolgálattal összefüggő kifizetések nem kerültek utalványozásra.

A gyakorlatban alkalmazott **bevételi és kiadási pénztárbizonylat nyomtatványok** nem teljesen voltak alkalmasak a pénzkezelési jogkörök szabályszerű gyakorlására, pl. nem tartalmazták az „érvényesítve” megjelölést és az ellenjegyzés aláírására szolgáló külön

rovatot. Az ellenőrzés javasolja alkalmazni a kifejezetten költségvetési szervek számára készített megfelelő adattartalmú PTI P1 és PTI P2 jelű pénztárbizonylat tömböket.

Az Ámr. 137. § (2) bekezdésében foglaltak szerint helyi önkormányzati hivatalnál az utalvány **ellenjegyzésére** a jegyző vagy az általa írásban felhatalmazott személy jogosult. A gyakorlatban használt nem megfelelő pénztárbizonylatok miatt az üzemanyag-előleg és az üzemanyagköltségek kifizetésére ellenjegyzés hiányában került sor.

Az Ámr. 135. §-a rögzíti az érvényesítést végző feladatait, az **érvényesítés** tartalmi elemeit, valamint az érvényesítőre vonatkozó – legalább középfokú iskolai végzettség és emellett pénzügyi-számviteli képesítés – követelményt. Az érvényesítést végző személynek a feladatellátáshoz a körjegyző által adott írásbeli megbízással kell rendelkeznie.

Az Ámr. 135. § (4) bekezdése szerint az érvényesítésnek az „érvényesítve” megjelölésen kívül tartalmaznia kell a megállapított összeget és a könyvviteli elszámolásra utaló főkönyvi számlaszámot is. A gyakorlatban a falugondnoki kifizetésekkel kapcsolatban egy esetben sem végezték el az érvényesítést.

Több alkalommal előfordult, hogy a gépjárművekhez **kannában történt az üzemanyag kiszállítása**. Célszerű erre vonatkozóan olyan szabályozást előírni, miszerint az ilyen beszerzések csak a számlára rávezetett „a kannás tankolást engedélyezem” feljegyzéssel és az engedélyező aláírásával ellátva történhessenek meg. E tekintetben az engedélyezésre vonatkozóan az összeférhetlenségi követelményeket biztosítani kell.

Az Ámr. 135.§ (1) bekezdése alapján a kiadás teljesítésének és a bevétel beszedésének elrendelése előtt okmányok alapján ellenőrizni, szakmailag igazolni kell azok jogosultságát, szépségességét, a szerződés, megrendelés, megállapodás teljesítését. Az Ámr. 135.§ (3) bekezdése alapján a **szakmai teljesítés igazolásának** módjáról és az azt végző személyek kijelöléséről a költségvetési szerv vezetője belső szabályzatban köteles gondoskodni. A gyakorlatban a falugondnoki kifizetésekkel kapcsolatban egy esetben sem történt meg a szakmai teljesítés igazolása, így az üzemanyag számlák kifizetésének jogossága nem volt biztosított.

A Számv. tv. 167.§ (1) bekezdés c.) pontja előírja, hogy a pénzkezelési bizonylatokon az átvevő, az ellennyugtákon a befizető aláírása kell, hogy szerepeljen, melynek a gyakorlatban a falugondnoki kifizetések esetében minden esetben eleget tettek.

A FEUVE működése

A folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés (rövidítve: **FEUVE**) fogalmát az Áht. 121. § (1) bekezdése definiálja: „A folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzés a szervezeten belül a gazdálkodásért felelős szervezeti egység által folytatott első szintű pénzügyi irányítási és ellenőrzési rendszer, amelynek létrehozásáért, működtetéséért és fejlesztéséért a költségvetési szerv vezetője felelős az államháztartásért felelős miniszter által közzétett irányelvek figyelembevételével.”

E rendszer keretében **a költségvetési szerv vezetője köteles** olyan szabályzatokat kiadni, folyamatokat kialakítani és működtetni a szervezeten belül, amelyek biztosítják a rendelkezésre álló források szabályszerű, szabályozott, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását.

Az Ámr. szerint a FEUVE rendszer tartalmazza mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek alapján a költségvetési szerv érvényesíti a feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal és a vagyonnal való szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás követelményeit.

A költségvetési szerv vezetője köteles

- szabályozni a szabálytalanságok kezelésének eljárásrendjét [Ámr. 145/A. § (5)],
- elkészíteni a költségvetési szerv ellenőrzési nyomvonalát [Ámr. 145/B. § (1)],
- a kockázati tényezők figyelembevételével kockázatelemzést végezni és kockázatkezelési rendszert működtetni [Ámr. 145/C. § (1)].

2007. december 31-ig a felsorolt három szabályozás közül az első kettő a költségvetési szerv **szervezeti és működési szabályzatának** kötelező mellékletét kellett, hogy képezze, azonban 2008. január 1-jétől – a változások könnyebb átvezetése érdekében - az ellenőrzési nyomvonalat nem kötelező az SZMSZ mellékleteként kezelni.

A Ber. 8. § a) pontja a belső ellenőrzés feladataként határozta meg vizsgálni és értékelni a folyamatba épített, előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését.

A vezetői ellenőrzés hatékonyságának alapfeltétele az ellenőrzési nyomvonal kialakítása, melyet a Ber. 17. § (2) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetőjének ellenőrzéskor a belső ellenőr rendelkezésére kell bocsátani, amelyet az ellenőröknek bármilyen típusú ellenőrzéskor célszerű értékelniük.

Az **ellenőrzési nyomvonal** a költségvetési szerv tervezési, pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési folyamatainak szöveges vagy táblázatba foglalt, vagy folyamatábrákkal szemléltetett leírása, amelynek tartalmaznia kell különösen a felelősségi és információs szinteket és kapcsolatokat, továbbá az irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.

Az ellenőrzési nyomvonalnak a jogszabályokban előírt és a szabályzatokban leírt folyamatokat és azok részfolyamatait kell lépésenként végigvezetni, megjelölve benne a vonatkozó jogforrást, a folyamatot végrehajtót, a folyamatért felelőst, a folyamat során alkalmazott, vagy keletkező dokumentumot, az ellenőrzési pontot és az ellenőrző személyt. Az így kapott táblázatrendszernek (vagy folyamatábrának) a munkaköri leírásokkal is összhangban kell lennie.

Az önkormányzatnál a FEUVE rendszernek, az ellenőrzési nyomvonalnak, valamint a szabálytalanság kezelés eljárásrendjének szabályozása nem valósult meg, melyet pótolni szükséges. Az ellenőrzés felhívja a figyelmet, hogy a költségvetési szerv vezetője számára az Áht. 97. § (2) bekezdése, a FEUVE működéséről beszámolási kötelezettséget ír elő. A folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer hatékony működtetésével a megállapított hiányosságok elkerülhetőek lettek volna.

Összefoglaló megállapítások

Balajt Község Önkormányzata önként vállalt feladatként látta el a falugondnoki szolgálatot Balajt közigazgatási területén. A szolgálat működési engedéllyel és Szakmai Programmal rendelkezett. A Szakmai Programhoz nem csatolták mellékletként a Falugondnoki Szolgálat bevételeinek és kiadásainak tervezett alakulásáról szóló kimutatást.

2007. június 12. napján Edelény Városi Önkormányzat Aljegyzője szakmai ellenőrzést folytatott le az Önkormányzatnál, mely során megállapításra került, hogy a falugondnok nem rendelkezett a jogszabályi előírásoknak megfelelő képesítéssel. 2007. július 2-án a fenntartó igazolta a falugondnok tanfolyamra történő jelentkezését.

A falugondnok személyében bekövetkezett változás miatt a 10.030-7/2007. számú határozattal módosításra került a működési engedély.

A falugondnok által ellátandó szolgáltatási feladatokat és azok mértékét az Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2000. (VII. 26.) számú rendelete szabályozta. A rendelet az 1/2000. (I. 7.) SzCsM. Rendelet 39. § (1)-(2) bekezdéseinek megfelelően tartalmazta az alap és a kiegészítő feladatok körét. A jogszabályi előírásoknak megfelelően meghatározták, hogy a falugondnoki szolgáltatásokat térítésmentesen biztosítják, továbbá, hogy a nem a falugondnoki szolgálat körébe tartozó ellátások esetében határozattal döntenek a térítési díjakról.

Az Önkormányzat Támogatási Szerződés keretében 4.000.000.- Ft vissza nem térítendő támogatást kapott a falugondnoki gépjármű cseréjére, melyből – önrész biztosításával – beszerzésre került egy OPEL VIVARO gépjármű, összesen 5.850.580.- Ft értékben. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az új gépjárművet általában nem a falugondnoki szolgálat ellátására használták, erre a célra továbbra is a régi MITSUBISHI TRANSPORTER L300 gépjárművet üzemeltették, továbbá az önkormányzat a Falugondnoki Szolgálat működését engedélyező részére nem jelentette be a feladatot ellátó gépjármű változását sem. A támogatás nem rendeltetésszerű felhasználása miatt a támogató egy esetleges ellenőrzést követően elállhat a szerződéstől, azaz kötelezheti az Önkormányzatot a támogatás jegybanki alapkamat kétszeresével növelt összegének visszafizetésére.

Gépjármű útnyilvántartásként „személygépkocsi menetlevél” elnevezésű nyomtatványt használtak, melyeken nem tüntették fel a hivatalos használat célját. Az Önkormányzatnál rendszeresen végeztek olyan szolgáltatásokat, melyek nem a falugondnoki szolgálat körébe tartozó alapellátások voltak, ennek ellenére a térítési díjakról határozattal nem döntöttek, s csak 4 alkalommal szedtek be térítési díjat.

A gyakorlatban használt pénztárbizonylat nyomtatványok nem teljeskörűen voltak alkalmasak a pénzkezelési jogkörök szabályszerű gyakorlására, mivel nem tartalmazták az „érvényesítve” megjelölést és az ellenjegyzés aláírására szolgáló külön rovatot. A vizsgált időszakban a kifizetésekre szabálytalanul utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés, szakmai teljesítésigazolás nélkül került sor.

A nyilvántartásokból megállapítható, hogy a Falugondnoki Szolgálat ellátására használt MITSUBISHI gépjármű CASCO biztosítását 2007. évben nem fizették, így a gépjárműre érvényes biztosítással nem rendelkeztek, mely a működési engedély visszavonását vonhatja maga után.

A falugondnokot 2007. 02. 01-jétől határozatlan időre szóló kinevezéssel főfoglalkozású önkormányzati közalkalmazottként foglalkoztatták heti 40 órás munkarendben, aki a tényleges munkában töltött idő igazolásául jelenléti ívet vezetett, mely azonban nem volt összehasonlítható a menetlevelek szerinti munkaidővel, mivel azokon a vezetési idő kezdetét és végét nem tüntették fel. Nem határozták meg a falugondnok részére, hogy feladatait kötetlen munkaidőben is végezheti, mely lehetőséget nyújt a rugalmasabb munkavégzésre. A falugondnok szabadsága kiírására „Szabadságengedély” elnevezésű nyomtatványt használt, melyet a polgármester munkáltatóként egy esetben sem írt alá.

Az ellenőrzött időszakban előfordult, hogy a falugondnok rendes szabadsága alatt is végzett munkát, viszont a kiírt szabadságot nem érvénytelenítették.

A falugondnok megfelelő kategóriájú gépjárművezetői engedéllyel és munkaköri leírással rendelkezett. Részletes feladatai között szerepeltek pénzkezeléshez köthető feladatok is, ezért célszerű a munkaköri leírásban foglaltakat a szabályozással összhangba hozni, azaz vagy a

falugondnok által ellátott pénzkezelést kell szabályozni, vagy pedig a munkaköri leírásból kell törölni e feladatokat.

Balajt Község Önkormányzata a vizsgált időszakra Gépjármű Üzemeltetési Szabályzattal nem rendelkezett, azonban 2008. évben elkészítettek és hatályba léptettek egy szabályzatot, viszont az nem tartalmazta a gépjárművek azonosítására szolgáló konkrét adatokat.

A falugondnok részére havonta üzemanyag előleget biztosítottak, az üzemanyag előleg felvételénél azonban szabálytalanul nem állítottak ki sem pénztárbizonylatot, sem alapbizonylatot, ezáltal a házipénztár tényleges pénzkészlete folyamatosan eltért a nyilvántartástól, mely a folyamatba épített pénztárellelőrzés hiányosságait is tükrözi.

A vizsgált időszakban havonta üzemanyag elszámolást készítettek. Az elszámolásnál a MITSUBISHI gépjármű esetében megfelelően 11,7 l/100 km alapnormával számoltak, azonban az OPEL gépjármű esetében 9,3 l/100 km üzemanyag normát alkalmaztak, mely nem volt megfelelő. Ez utóbbi esetben a 60/1992. (IV. 1.) Kormányrendelet 1. és 1/A melléklete alapján nem lehetett meghatározni az alapnormát, továbbá szakértői véleménnyel sem rendelkeztek, így csak a rendelet 4. § (3) bekezdése szerinti 7 l/100 km átalányt lehetett volna alkalmazni, a 33%-al magasabb 9,3 l/100 km helyett. Az üzemanyag elszámolásoknál az APEH által közzétett üzemanyag árral számoltak, mely szabálytalan, mivel az Önkormányzat üzemanyag költségeit kizárólag szabályszerűen kiállított számlák alapján, az azokon szereplő egységárakkal érvényesítheti. Az Önkormányzatnál nem szabályozták a normán felüli túlfogyasztás eljárásrendjét, így az indokolatlan túlfogyasztás miatt megtérítési kötelezettséget sem írtak elő.

Javaslatok a Körjegyző részére:

1. a Szervezeti és Működési Szabályzatban önként vállalt feladatként rögzíteni a Falugondnoki Szolgálat ellátását
2. biztosítani, hogy a pályázati pénzből beszerzett OPEL VIVARO gépjármű a szolgálat működési engedélyét kiadó hatóságnál bejelentésre kerüljön, valamint a Falugondnoki Szolgálat ellátása ezzel a gépjárművel történjen
3. gondoskodni arról, hogy a személygépkocsi menetlevelek a megfelelő adattartalommal kerüljenek vezetésre
4. biztosítani, hogy a menetleveleken az összes megtett út dokumentálásra kerüljön
5. a nem a falugondnoki alapfeladatok körébe tartozó szolgáltatásokra vonatkozóan évente határozatban térítési díjat megállapítani, valamint biztosítani a térítési díjak beszedését
6. gondoskodni arról, hogy a befizetett térítési díjakról számla, vagy adóigazgatási azonosításra alkalmas nyugta kerüljön kiállításra
7. biztosítani, hogy a pénzkezelési jogkörök szabályszerű gyakorlására alkalmas pénztárbizonylatokat használjanak az Önkormányzatnál
8. gondoskodni arról, hogy a kifizetésekre csak a szakmai teljesítés igazolás, érvényesítés, ellenjegyzés és utalványozás után kerülhessen sor
9. gondoskodni arról, hogy térítésköteles szolgáltatás (pl. szállítás) esetén fuvarlevél kerüljön kiállításra, valamint abból megállapítható legyen a szolgáltatásért fizetendő térítési díj.
10. biztosítani, hogy a fuvarlevélen a szolgáltatást igénybe vevő aláírásával igazolja az elvégzett szolgáltatást, ezáltal elismerje a tartozását az önkormányzat felé
11. az önkormányzatnál rendszeresen térítés ellenében végzett szolgáltatások esetén elkészíteni az önköltségszámítás rendjére vonatkozó szabályzatot
12. szabályzatban rögzíteni a térítési díjak befizetésének rendjét

13. rendszeresen térítés ellenében végzett személy- és áruszállítás esetén gondoskodni arról, hogy az erre vonatkozó hatósági engedély beszerzésre kerüljön, ennek hiányában e szolgáltatásokat megszüntetni
14. biztosítani, hogy a falugondnoki gépjármű érvényes CASCO biztosítással rendelkezzen
15. biztosítani, hogy a Szabadságengedély minden esetben aláírásra kerüljön a munkáltató által
16. célszerű a falugondnok részére meghatározni a kötetlen munkavégzés lehetőségét
17. célszerű a falugondnok munkaköri leírásában foglaltakat a Pénzkezelési Szabályzattal összhangba hozni a pénzkezelési feladatokkal kapcsolatban
18. szabályzatban rögzíteni a falugondnok helyettesítésének rendjét, valamint a gépjárműveket használó személyek részére írásbeli meghatalmazást adni a gépjárművek használatára vonatkozóan
19. biztosítani, hogy a menetlevelek naponta leadásra kerüljenek nyilvántartás és ellenőrzés céljából, valamint hogy minden tankolás esetén teletankolás történjen
20. gondoskodni arról, hogy tankolás esetén a menetlevélre felvezetésre kerüljön a kilométeróra-állása
21. a gépjármű vezetők részére előírni az írásbeli jelentési kötelezettséget túlfogyasztás esetére, valamint szervezet vezetője részére pedig ennek kivizsgálási kötelezettségét
22. biztosítani, hogy túlfogyasztás esetén a gépjárművek üzemanyag normái műszaki szakértő által kivizsgálásra kerüljenek
23. az OPEL VIVARO gépjármű üzemanyag normáját műszaki szakértővel felülvizsgáltatni, valamint biztosítani, hogy az üzemanyag elszámolás az így megállapított norma felhasználásával történjen, vagy a jogszabály szerinti általányt alkalmazni
24. a munkaruha hozzájárulás kifizetésével kapcsolatban szabályzatban rögzíteni a munka- és formaruha juttatás feltételeit, a jogosító munkaköröket, az egyes ruhafajtákat, a juttatási időket, valamint a juttatás egyéb feltételeit
25. a Gépjármű Üzemeltetési Szabályzatba belefoglalni a gépjárművek azonosítására szolgáló konkrét adatokat, s a jogszabályi előírásoknak megfelelő alkalmazható normát
26. gondoskodni arról, hogy elszámolási előleg kiadására csak pénztárbizonylat és előlegigénylési nyomtatvány kiállítás után kerülhessen sor
27. biztosítani, hogy az elszámolási-előleg nyilvántartás adattartalma a jogszabályi előírásoknak megfelelően
28. a Pénzkezelési Szabályzatban rögzíteni az elszámolásra kiadott előleg visszafizetésének határidejét, melyet célszerű maximum 30 napban meghatározni, valamint biztosítani, hogy a határidő betartásra kerüljön
29. gondoskodni arról, hogy elszámolási előleget azonos jogcímen ne lehessen kiadni addig, amíg az előző előleggel el nem számoltak
30. gondoskodni arról, hogy az üzemanyag elszámolás a jogszabályoknak megfelelően történjen
31. biztosítani, hogy üzemanyag megtakarítás kifizetése esetén az a főkönyvi könyvelésben személyi jellegű ráfordításként kerüljön elszámolásra
32. az üzemanyag megtakarítás kifizetésének feltételeit a Gépjármű Üzemeltetési Szabályzatban rögzíteni
33. célszerű szabályozni a kannában történt üzemanyag kiszállítás esetét, oly módon, hogy az ilyen beszerzések csak a számlára rávezetett „a kannás tankolást engedélyezem” feljegyzéssel és az engedélyező aláírásával történhessenek meg, továbbá biztosítani az erre vonatkozó összeférhetlenségi követelményeket

34. biztosítani a folyamatba épített előzetes és utólagos vezetői ellenőrzési rendszer hatékony működtetését

Javaslatok a polgármester részére:

1. gondoskodni az intézkedési terv határidőben történő elkészítéséről
2. az ellenőrzési jelentés tartalmát, valamint az intézkedési tervet a Képviselő-testülettel ismertetni
3. a 2008. évre vonatkozó a jogszabályban előírt tartalommal elkészített éves ellenőrzési jelentést a zárszámadással egyidejűleg a Képviselő-testület elé terjeszteni

Az ellenőrzött időszakban hivatalban levő vezetők:

Kiss Ferenc polgármester
Dr. Takács András körjegyző

Edelény, 2008. december 10.

Bartók Gábor
revizor

Záradék:

Az ellenőrzési jelentés tartalmát megismertem, annak egy példányát átvettem. Tudomásul veszem, hogy a megállapításokról az érintetteket köteles vagyok dokumentált módon tájékoztatni.

A Ber. 29. § (1) bekezdése alapján a jelentés lezárásáról szóló értesítés kézhezvételétől számított 15 munkanapon belül - a határidők és felelősök megjelölésével - intézkedési tervet kell készíteni, melyet a Ber. 29. § (2) bekezdése szerint haladéktalanul meg kell küldeni az ellenőrzést végző szerv belső ellenőrzési vezetőjének, aki azt a kézhezvételtől számított 8 munkanapon belül véleményezi.

Az intézkedési tervben foglaltakat a felelősként megjelölt személyekkel dokumentált módon ismertetem, illetve annak végrehajtását a Ber. 29/A. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartás vezetésével nyomon követem.

B a l a j t , 2008.

Kiss Ferenc
polgármester

B a l a j t , 2008.

Dr. Takács András
körjegyző